

Daugavpils cietoksnis

Daugavpils cietoksnis ir unikāls valsts nozīmes arhitektūras un kultūrvēstures piemineklis ar kopējo platību aptuveni divi km². Daugavpils cietoksnis ir pēdējais bastionu tipa cietoksnis pasaulē. Skatoties no putna lidojuma, cietoksnis atgādina saules, zvaigznes, bruņurupuča vai pat sikspārņa formu. Tāda forma bija nepieciešama, lai nekur nebūtu t.s. „mirušās zonas”, respektīvi, ienaidnieku var pārredzēt no jebkura punkta. Tiek uzskatīts, ka līdz mūsdienām ir saglabājušies aptuveni 85% cietokšņa. Mūsdienās tas ir viens no Daugavpils populārākajiem apskates objektiem.

Ne mazāk nozīmīga ir arī cietokšņa iekšējā apbūve, kurā līdz mūsdienām ir saglabājušās 80 ēkas, tās savukārt savieno ar 10 ielām, kurām doti to vēsturiskie nosaukumi. Lielākā daļa no šīm ēkām saglabājušās cietoksnī no 19. gs. Pēdējos gados cietoksnī restaurētas vairākas ēkas, piemēram, Ūdens paceļamā ēka, kur tagad atrodas Daugavpils cietokšņa Kultūras un informācijas centrs, kā arī darbojas cietokšņa pārvalde, kādreizējā cietokšņa Komandanta pārvaldes māja, kurā izvietojusies Latgales reģiona policijas pārvalde, kādreizējais Artilērijas arsenāls, kurā izvietojies Daugavpils Marka Rotko mākslas centrs. Tāpat arī ir restaurēti vieni no cietokšņa četriem vārtiem – Nikolaja vārti, kas atzīti par 2014. gada labāko restaurāciju Latvijā, koka tilts, kas savienoja Nikolaja vārtus un 1. krasta luneti, kordegardi, kā arī pati kordegardes ēka. Tas viss cietoksnī pēdējos gados padarījis tūristiem daudz pievilcīgāku un manāmi uzlabojis cietokšņa kopējo ainu.

Cietoksnī 1810. Gadā sāka celt Krievijas impērijas armija, lai stiprinātu Krievijas impērijas rietumu robežas, gatavojoties karam ar Napoleonu. Cietokšņa celtniecības plānu izstrādāja inženierpulkvedis J. Hekelis, celtniecībā tika nodarbināti arī apmēram 2000 apkārtnes iedzīvotāju, tādejādi kopējais skaits bija apmēram 12 000 vīru, kas intensīvi divās maiņās cēla cietoksnī. Pēc krievu-franču kara 1814. gadā atsākās celtniecības darbi, te līdz pat Pirmajam pasaules karam uzturējās un strādāja Krievijas impērijas armijas garnizoni. Kopumā te varēja uzturēties līdz 6000 cilvēku. 1920. gadā cietoksnī izvietojās Latvijas armijas 4. Zemgales divīzijas 3 kājnieku- 10. Aizputes, 11. Dobeles un 12. Bauskas pulki, kā arī viens vieglās artilērijas pulks. 1940. gadā Daugavpils cietoksnī izvietojās Sarkanās armijas vienības. Otrā pasaules kara laikā tilta nocietinājumā (kreisajā Daugavas krastā) tika ierīkots Ebreju geto ar apmēram 14 000 ieslodzīto no visas Daugavpils apkārtnes. Cietokšņa teritorijā tika ierīkota arī padomju karagūstekņu nometne. No 1948. gada līdz 1994. gadam cietokšņa teritorijā darbojās Daugavpils Kara aviācijas inženieru skola. Arī mūsdienās te dzīvo vairāk nekā 1000 cilvēku, tas ir viens no pilsētas dzīvojamiem rajoniem.

Mūsdienās cietoksnis strauji attīstās un ik gadu piesaista arvien vairāk tūristu gan no Latvijas, gan arī ārvalstīm. Aktīvi notiek turpmāko cietokšņa attīstības projektu izstrāde, tiek pielikts daudz pūļu, lai cietoksnī padarītu pēc iespējas sakoptāku un tā apmeklētājiem arvien pievilcīgāku un interesantāku. Cietoksnis kļuvis par populāru ģimeņu pastaigas un dažādu fotosesiju vietu.

Cietoksnī ik gadu notiek arī vairāki nozīmīgi pasākumi. Ik gadu cietoksnī tiek rīkoti dažādi Muzeju nakts pasākumi, atzīmēti cietokšņa vēsturē nozīmīgi datumi, cietoksnis piedalās arī Eiropas Kultūras mantojuma dienu pasākumos. 2015. gadā cietoksnī tika ieviesta jauna tradīcija - Kara vēstures rekonstrukcijas klubu festivāls „Dinaburg 1812”, kura laikā cietokšņa apmeklētājiem ir iespēja vērot rekonstruētu Lielās Franču armijas uzbrukumu cietoksnim un Krievijas impērijas armijas centienus cietoksnī ienaidniekiem neatdot. Tāpat pasākuma laikā ir iespēja piedalīties dažādās atrakcijās, kas veltītas gan bērniem, gan pieaugušajiem.

Sīkāku informāciju par cietokšņa vēsturi, tā uzbūvi, populārākajām apskates vietām un nākotnes vīziju, kā arī plānotajiem pasākumiem jūs varat iegūt Daugavpils cietokšņa Kultūras un informācijas centrā Nikolaja ielā 5. Tur cietokšņa apmeklētāji var saņemt arī bukletus, cietokšņa tūrisma kartes, kā arī iepazīties ar nelielu vēstures ekspozīciju un Mērtrauku ekspozīciju. Aktīvās tūrisma sezonas laikā apmeklētājiem ir atvērta arī kordegardes ēka.

Ekskursijas: <http://www.visitdaugavpils.lv/par-mums/daugavpils/pasvaldibas-turisma-agentura/ekskursijas/>

Daugavpils cietokšņa kultūras un informācijas centra kontakti:

+371 65424043, +371 28686331

<http://dinaburgascietoksnis.lcb.lv/>

cietoksnis@daugavpils.lv

Adrese:

Nikolaja iela 5, Daugavpils cietoksnis

Adrese: Daugavas iela, Daugavpils

E-pasta adrese: cietoksnis@daugavpils.lv

Mājas lapa: <http://dinaburgascietoksnis.lcb.lv/>

Koordinātes: 55°53'20.3" N, 26°29'32.4" E

Darba dienas nedēļā: Pirmdiena - Svētdiena

Darba sezona: Visu gadu

Autostāvvietā: Ir

Tualete: DC

Ekskursijas: Ir

Kultūrvēsturiskie objekti

Suveniru pārdošana: Ir

